

**#GEMEINSAM
ZUKUNFT
GESTALTEN**

Abstracts

zum Handlungskonzept gegen
Rechtsextremismus und Rassismus

Gefördert von

durch das Landesprogramm

Ministerium für
Kultur und Wissenschaft
des Landes Nordrhein-Westfalen

Tundrawiya rastgir û nijadperestî her ku diçe zêde dibe. Ev pirsgirêkek e ku em dixwazin li herêma bajarê Aachen çareser bikin. Em dixwazin sedeman baştir fam bikin û stratejiyên ku balê dikşînin ser wan û li dijî wan tevbigerin pêş bixînin. Bi vê armancê em li dijî nijadperestî, antisemîtîzm û tundrawiya rastgir plansaziya çalakîyê amade kir.

Berpirsiyarê van mijaran Navenda Entegrasyonê ya Şaredariyê ya li herêma bajarê Aachenê (StädteRegion Aachen) e. Ji ber vê yekê heke ku pirsên we li ser vê yekê hebin an jî tiştêk fêhmakin, ji kerema xwe re li wir bi me re têkilî bikin.

Em dixwazin we agahdar bikin ka plana çalakîyê li ser çî ye û bi hevkarên xweyên li herêmê re çî armancan dişopînin. Em li vir kurteyek ji her beşa plana çalakîyê pêşkêş dikin.

1. Nasandina tevî pêşniyarên ji bo çalakîyê

Herêma Bajarê Aachenê ji sala 2017'an ve beşdarî projeya dewletê ya NRWeltoffen dibe. Bernalmeya dahatî li ser xebata li dijî tundrawiya rastgir û nijadperestiyê ye. Ji bo vê yekê, Navenda Entegrasyonê ya Şaredariyê li gorî tiştên ku bi taybetî li bajar û şaredariyên li herêma bajarê Aachen hewce dike, têgehên çalakîyê diafirîne. Kesên ku bandor bûne dikarin bibin alîkar! Em daxwaz û tecrubeyên we li ber çavan digirin, wan analîz dikin û dûv re tedbîrên berbiçav pêş dixînin.

Ji bo ku em pêşniyarên heyîyên xwe ji bo çalakîya li dijî nijadperestiyê pêş bixînin, anketek serhêl pêk anî. Me ji mirovên ji herêma bajarê Aachen pirsî ka gelo û li ku derê di jiyana xweya rojane de rastî nefret, cudahî an nijadperestî hatine. Ew li ser warên cûda yên jiyane bû, weke mînakî kar, dibistan an têtîkîya bi desthilatdariyek re.

Beşeke din jî behsa tundrawiya rastgira rêxistinkirî li herêmê dike. Mijar bi lêkolîna rojnamevanekî pîspor, rapora Nivîsingeha Parastina Destûra Bingehîn (Verfassungsschutzbericht), raporên medyayê û wêjeya pîspor hat girtin.

Di plana çalakîyê de mijara sêyemîn antisemîtîzm e. Pîsporekî ku li dijî antisemîtîzmê lêkolîn dike û ji ber vê yekê karibû agahiyên girîng li ser tedbîrên têkoşîn li dijî antisemîtîzmê bide, hat hevpeyvînkirin.

Armanca me: Em dixwazin bi rengekî armanckirî tev bigerin! Dema ku rastgiriya tundraw û nijadperestî çê bibe em dixwazin agahdar bikin, perwerdeh bikin û gavên berbiçav bavêjin. Û em jî dixwazin kesên ku li herêma bajarê Aachen dijin teşwîq bikin ku vê yekê bikin.

Hin ji armanc û pêşniyarên xebat ev in:

1. **Di saziyên perwerdehiyê de bi nijadperestî û cudakariyê re mijûlbûn:** Ji bo navendên zarkan û dibistanan agahdarî li ser nijadperestî û cudahiyê û çî ji destê wan tê hene. Em perwerdeh, piştvanî û bersiva pirsan pêşkêş dikin.
2. **Di nav rûniştîyên herêmê de li ser mijarên nijadperestî, antisemîtîzm û cihêrengiyê:** Ji bo ku mirovên ku li vir dijîn ji van mijaran haydar bibin û wan agahdar bikin, em bi hev re kargeh, hefteyên çalakîyê, kampanya û gelek tiştên din li dar dixînin digel gelek hevkarên.

3. **Veguhezтина zanînê:** Em semîner û agahîyan li ser mijarên wekî nijadperestî, antisemitîzm û tundrewiya rastgir pêşkêş dikin.
4. **Heke ku di desthilatdaran de nijadperestî û cihêkarî çê bibe,** em dixwazin vê yekê nîşan bidin, binav bikin û li dijî wê tedbiran bi cih binin.
5. **Çihêrengî û cihêrengî zêdetir li pêş!** Di rêveberî û bajar û şaredariyan de em bi hevkarên xwe re van pirsgirêkan derdixin pêş.

Ji bo ku em li dijî tundrawiya rastgir û nijadperestiyê tev bigerin, em tedbirên berbiçav pêş dixin û bihevve tevdigerin. Em li ser pirsgirêk û kêşeyan û herosa çareseriyên gengaz diaxivîn. Em serpêhatiyên mirovên bi bandor di nav xwe de digirin.

2. Armanca xebata mefhûn & bi tor kirin

Um Rechtsextremismus und Rassismus entgegenzuwirken, verfolgen wir zwei Strategien:

1. Analîza destpêkê: Em hewl didin ku bibînin ku pirsgirêk û dijarî li ku derê hene. Balkêşî li ser perspektîva mirovên ku ji nijadperestiyê bi neyînî bandor dibine.
2. Li ser bingeha vê analîzê, em tedbirên armanckirî pêş dixin û wan bicîh tînin.

Heke ku em dixwazin bi serfirazî li dijî tundrewiya rastgir, antisemitîzm û nijadperestiyê şer bikin, ev yek ji bo her kesê ku têkildar e peywirek daîmî ye. Di nav wan de, weke mînak, siyaset û sazîyên giştî, sazîyên perwerdehiyê, medya û kesên taybet. Herosa girîng e ku avakirina navendên şêwirmendiyê yê guncaw pêşve bixin.

NRWeltoffen li herêma bajarê Aachen di heman demê de tê armanckirin ku hemî hevkarên têkildar bi qasî ku pêkan dikarin torê bikin. Wekî platformek torê, em xwe wekî tîkiliya navendî ya pirsan dibînin, dikarin tîkiliyan saz bikin û agahdarî bidin. Di nav hevkarên de siyaset û desthilatdarî, tevahiya beşa perwerdehiyê, dilxwaz û helbet civaka sîvîl hene.

Girîng e ku pêşniyaran hevrêz bikin, mînakên baş çê bikin û wan bi navendî hevrêz bikin. Di plana xwe ya çalakîyê de em 16 mînakên ji herêma bajarê Aachenê bi nav dikin. Ew destnîşan dikin ka çawa teşebîsên herêmî, sazîyîm, siyaset û rêveberî û hem jî kardêr dikarin bi hevpişkên dinên hevkarîyê re bihevve bixebitin. Di her mînakek de em komên armanç û mijarên sereke binav dikin.

3. Rêxistina tundrewên rastgir li herêma bajarê Aachenê

Dîmena tundrewên rastgir ên li herêma bajarê Aachenê bi qasî tevahiya Almanyayê nakokî ye. Lê hêmanek yekbûnê heye: tundrewên rastgir texmîn dikin ku mirov newekhev in. Bi dîtina wan, mirov ji „koma xwe“ kêmtir binirx in, ji ber ola wan, eslê xwe yê erdnîgarî an jî taybetiyên di ên diyarkirî. Hêmanên bingehînên tundrewiya rastgir nijadperestî, antisemitîzm û hestek zêdeya girêdana bi welatê xwe re ne.

Dîmena rastgir a li herêma bajarê Aachen beşek ji endamên sekna neo-Nazî pêk tê. Heke ku her gav bi eşkereyî wekî tundrewên rastgir xuya nakin, lê niha di dema qeyranan de bi protêstoyan re têkildar xuya dikin: B. vegirtîya korona an şerê li dijî Ukrayna û Îsraîl. Di van koman de metirsî heye ku mirov vê nêrîna cihanê zêde temsîl bike û ji ber vê yekê, mînak, B. banga şidetê dike.

Ji bilî xwepêşandan û mîtingan (wekî mînak bi navê demoyên aştiyê), aktorên rastgir bi taybetî medyaya dîcîtal bikar tînin. Weke mînak. Komên Facebook an hin karûbarên peyamberdanê. Li vir naverokên tundrewên rastgir di nav û derveyî sînorên herêma bajarê de belav dikin.

Bi vî awayî hûn di serî de xwe digihînin nûciwan û (ciwan) mezinan. Ev dibe sedem ku helwestên misantropîk û nêrînen Îdyalojîya komolyê bicih bibin. Girîng e ku meriv bi stratejiyên dijber li hember vê yekê bisekinin û li ser vê yekê perwerde bikin. Balkêşî li ser civakek berfireh e ku tê de wekhevî, çîhêrengî û çandek pêşwaziyê asayî ye.

4. Anket: Tecrubeyên nijadperestiyê li herêma bajarê Aachen

Hişmendiyên nijadperest îdia dikin ku kesên xwedî hin taybetmendiyên, wekî mirovên bi çerma spî, ji yê din çêtir in û ji ber vê yekê hin neheqî baş in. Cûdahiyên ku bi gelemperî bi xuya, zîman, esl an olê ve girêdayî ne, dikarin di pêşdaraziyên de werin xuyang kirin. Ew êdî ne li ser keseke taybet e. Kom tene çêkirin ku hin taybetmendiyên (bi gelemperî neyînî) bêyî pirs tene destnîşankirin.

Li vir de sê awayên nijadperestiyê hene:

Nijadperestiya sazûmanî: Li hin cihên ku bi rastî ji bo hemî mirovan tene armanckirin, wekî mînak. B. Dibistan, rayedar, zanîngeh, kesên bi çermê spî ji komên din hêsantir in. Ev yek nabe ji ber ku di zagona welata me de tê gotin ku hemû mirov xwedî heman nirx in û ji ber vê yekê divê xwedî heman derfetan bin.

Nijadperestiya Kesane: Nijadperestiya kesane tene wateya nijadperestiya ku di navbera yek an çend kesan de pêk tene. Ev tene wateyê ku heke ku kesek bi nijadî heqaretê li kesekî din bike an ji ber xuyang û eslê xwe wî cûdahî hîs bike, ev nijadperestiya kesane/fardî ye.

Nijadperestiya binyatî: Brevajî nijadperestiya kesane, ev forma nijadperestiyê ne li ser axaftinek e ku tene de tişteke nijadperestî tene gotin an heqaretek e. Belê, nijadperestiya binyatî li ser vê yekê ye ku ne hemî mirov di civakê de xwedî heman daxwazên bîngehî in ji ber ku gelek pêvajoyên rêgezên di civakê de ji mirovên spî hez dikin. Ji ber ku gelek welatên cîhanê ji hêla kolonîzasyon/ xerîzkirina mirovên spî ve hatine çewisandin. Ev yek îro jî bandorê li jiyana gelek kesan dike.

Ev dikare bi eşkere an jî bi hûngilî were kirin, ango bi vî rengî ku hûn di nêrîna pêşîn de pê nehesin. Ji bo ku em bîngehek ji bo plana çalakiyê çê bikin, ji kesên ku paşerojên xwe yê koçberiyê an malbatî ne li ser serpêhatiyên wan ên nijadperestiyê pirsî. Ji sedî 70ê kesên beşdarî anketê bûne gotin ku wan di jiyana xwe de rastî nijadperestiyê hatine.

Di beşa nijadperestiyê de agahiyên berfireh li ser azînenasî û mijarên sereke yê anketê hene. Tiştên ku li vir girîng e, ezmûnên kesane yê nijadperestiyê, nirxandina sedemên nijadperestiyê, ezmûnên bi rayedar û saziyan re û herosa fermanên berbiçavên çalakiyê ji bo Herêma Bajarê Aachen in.

5. Antîsemîtîzm - bîngêh û pêşniyarên ji bo çalakîyê

Antîsemîtîzm ne nû ye, lê rengêkî sedsalên kevnar a misantropî ye ku li dijî mirovên ku wekî „Cihû“ têne hesabandin tê kirin. Antîsemîtîzm ne beşek ji anketê bû. Lêbelê, wî mijar girîng e û di vê beşê de di pêşniyarên ji bo çalakîya ji bo herêma bajarê Aachen de cih digire. Ji bilî zelalkirina berfireh a têgehên, celebên cûrbecûr ya antîsemîtîzmê jî têne derxistin. Ev dikare were vê wateyê, weke mînak, ku mirov naxwazin Cihû li dewleta xwe bijî, ku Cihû bê guman wekî xetereyek têne hesabandin, an „antîsemîtîzmek sûcdar-parastinê“ ku pir caran di dîmena rastgir de belav dibe. Ev ya dawî tê wê wateyê ku mirov dibêjin êdî nabe em bi rabirdûya Naziyên Almaniyê re mijûl bibin. Lê em dizanin ku ev yek bilez pêwîst e ji bo ku em bikarin di pêşerojê de antîsemîtîzmê nas bikin û li ber xwe bidin.

Ji bo vê beşê me pisporiya Navenda Lêkolînê ya Dij-Semîtîzm û Nijadperestiyê (Zentrums für Antisemitismus- und Rassismusforschung) (CARS) bikar anî. Ew li Zanîngeha Katolîk a North Rhine-Westphalia Beşa Aachen (Katholischen Hochschule NRW (Abteilung Aachen)) ye. Ji wê derê me pêşniyara lêkolînan li ser mijara antîsemîtîzmê li herêmê kir da ku ji perspektîva Cihûyan hewcedariyên taybetî diyar bikin. Wekî din, divê ev kes di pêşxistina tedbirên guncav de beşdar bibin. Zelalkirin, rexnekirin û perwerdeh jî dikare li dijî antîsemîtîzmê bibe alîkar.

6. Dawî

Pir girîng e ku meriv pîrsgirêkên ku ji ber nijadperestî û tundrewiya rastgir pêk tên bi ciddî werin girtin. Divê her kes bihevî kar bike ji bo dabînkirina aştiya civakî û pêkvejiyana baş li herêma me, ji ber ku helwestên tundraw û neteweperist aştiya cîhanê dixê metirsiyê.

Em li Herêma Bajarê Aachen berpirsiyar in ku hem li hawîrdorên xwe yê kesane hem jî yê gelemperî li dijî kîn û cudahiyê bisekinin.

Herausgeberin

StädteRegion Aachen
Der Städteregionsrat
A 46 | Kommunales Intergrationszentrum
Trierer Straße 1
52078 Aachen

Telefon + 49 241 5198 0
E-Mail info@staedteregion-aachen.de
Internet staedteregion-aachen.de

Verantwortlich
Redaktion/Text
Gestaltung/Druck
ckerei
Bezeichnung

Verena Mohnen
Verena Mohnen
StädteRegion Aachen, Dru-
ckerei
A46/Handlungskonzept/
Abstracts 02.24

Stand

Februar 2024

StädteRegion Aachen

Der Städteregionsrat
Postanschrift
StädteRegion Aachen
52090 Aachen

Telefon + 49 241 5198 0
E-Mail info@staedteregion-aachen.de
Internet staedteregion-aachen.de

Mehr von uns auf

